

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Hecate. Luna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

HONOS ET VIRTUTUS CAP. XXXIV.

In quibusdam Vitellii Caesaris numismatib. inveniuntur pulcherrimæ Honoris ac Virtutis imagines, in quibus Virtus sic est expressa; Juvenis galeatus cum pennis supra galeam, hastam sinistra, sceptrum dextra tenens, ocreas habens, & sub dextro pede teftudinem, Honorem, qui muliebri forma est expressus, intuens. Habet autem caput galeatum, ut fortitudine ad Virtutem opus esse indicet, quo nos ab imminentibus insidiis tutamur, eandemq; ob causam hastam habet: pennæ vero vel crista ingenii acumen significant & sublimitia cogitanda. Sceptrum potestatem vitiorum dommandorum, & cupiditatum frændarum. Ocreæ duplicem habent significationem, primum, quod qui Virtutem se cõtantur, semper ad locum, si opus sit, Virtutis exercendæ causâ, mutandum parati esse debent. Deinde, quia pedes & crura imbecillitatem, quam ex hoc terreo corpore suscipimus, quæ nos cupiditatum ictibus obnoxios reddit Prudentia, cujus symbolû est testudo, quam sub pede habet, diligenter muniamus, sicque gressus nostros dirigendos, Prudentia duce, ut ne nosmetipsos in peccandi necessitatem conjiciamus, semperq; in omnibus rebus honorem spectandum & intuemdum, non autem opes. Honos muliebri potissimum forma depingitur, quod mulieres maxime honoris studiosas esse deceat. Est autem seminuda mulieris imago, propter opum contempcionem: eademq; cornucopiæ gestat, & galeam pede premit, quia ex Virtute omnium rerum copia provenit, & virum in Honore propter Virtutem constitutum omnes venerantur.

Honoris & Virtutis imago, ejusque explicatio. *Vigna à viro.* Eadem *Pier. de Galea li. 42* Et propter celebritatem. *Pier. lib. 27. mementum assignat, quod respondet prudentiâ.*

HECATE. LUNA. CAP. XXXV.

Unam sub Hecates imagine pingebant, propter varias ejus corporis figuras. Hecate enim cum tribus capitibus pingitur, quorum sinistrû Equi est, dextrum Canis, medium Hominis. Luna n. ex Solis distantia varias figuras sumere videtur, & cum novilunium pingere volebant, candidis vel aureis vestibus indutâ, & ardentem faciem tenentem eam faciebant: cû mediâ ostendere volebant, eistâ ei in manu ponebant, quia crescentelumine fruges maturat. Plenilunium autem virtutem ferrugineo colore denotarunt, tuncque ramû Laureum & Papaver manû tenere fingebatur: ramum quidem Laureum, quoniam à Sole ignea sit: Laurus enim Soli consecrata est; Papaver vero propter fertilitatem multitudinemque animarum, quæ in ea, tanquam in civitate habitare putabantur. Duplicem enim tellurem Aegyptiorum Philosophia statuebat superiorem unam, inferiorem alteram superioremq; per tellurem Lunam esse putabant, inferiorem verò hanc frugû procreatricem, quanos mortales habitabamus: illam it. animas corpore solutas incolere putabant, quia cum Aegyptii, ex Hebræorum, à quibus multa didicerunt Theologica, esse quandam focum, in quem animæ à corpore solute transmigrent, ibique beatorum sedes esse, & multa gratere de celesti illa patria, & sancta civitate ejus.

nas. *Comas lib. 3. Myib 6. 25.* Hecates hieroglyphicum.

Auſtor. *Xenophanes Tellus duplex Aegyptiorum.*

Aaaa 3 te ejus

te, ejuſq; regionibus adviſſent: & in plenilunio maculas quaſdam in Lunæ orbe viderent, quæ in nullo alio ſidere cernerentur, & terrarum quādam motuumque & ſacuum imaginem præſeferrent, divina myſteria & arcana humana intelligentia metiri volentes: ea omnia in Luna eſſe putabant, eamque cœleſtem illam tellurem eſſe aiebant. Nec deſecerunt, qui duplicem mundum ſtatuere cernuntur, ab ipſo Creatore minime corruptioni obnoxia facta, quaſi deas vocavero, ex quibus poſt & ad illarum imitationem, quæ in hoc mundo ſunt omnia creata ſint, mundum illum idearum Lunam eſſe dixerunt. Sic enim ratiocinabantur. Ut architectus, pulcherrimam aliquam domū templare ædificaturus imaginem ejus perfectiſſimam mente concipit: quæ cum ex materia concreta non ſit facta, corruptioni minime eſt obnoxia, niſi cū architectus ipſe corrumpitur, hoc eſt, aut moritur, aut mente alienatur, neque poſt ædificium ipſum tam perfectum & abſolutum reddere poteſt, ut ideam illam, quam conceperat æquet: ita & ſummus iſte Opifex atque Architectus, mundum hunc creaturus, ejus & omnium, quæ in eo eſſe volebat, imaginem perfectiſſimam concepit, quæ imago, ut pote in ejus, qui omni corpore ſolutus eſt, quique omnia poteſt mente concepta, ita perfecta ſuit, ut nihil perfectius excogitari poſſet, & re ipsa extitit, quia potentiſſimus eſt, qui eam fecit. Et que modum imago humana mente concepta, ſine ſui artiſicis corruptione corrumpi non poteſt; ſic illam, quæ opifcem habet nulli corruptioni obnoxium, ſempiternam fore, nec eſt fati. Hanc autem imaginem Lunam eſſe volebant, cui etiam creator vim hæc inferiora ad ſui exemplum, ſed minus perfecta, gignendi dederit: quam vim Naturam appellarunt. Et ſic Lunam multitudinem animarum, vel quod in ea corpore ſoluta habitarent, vel quod ab illa in mortalia corpora inſuere immitterenturque, vel quod perfectiſſimus illarum contineret imagines, tribuerunt. Sed eſt & alia ratio, cur illi fertilitas multitudoque animarum tribuatur: quia videlicet Luna crescente, planta & fructus, nec non & animalia magis creſcunt, & quia partui præeſſe putatur. Nec tamen abſurdum præſuſus illorum ſententiam exiſtimarem, qui hujus mundi imaginem in Luna eſſe putant, modo nec divina illa idea, ad cujus exemplar omnia ſunt creata, intellexiſſent: quæ non magis quam Deus in ſe mortalibus oculis cerni poteſt, cum divinam illam ideam ſempiternam fore ſit nec eſſe, Lunam vero & Solem mutationi obnoxium eſſe, Sacra litera teſtentur. Sed ſi hujus mundi imaginem tanquam in ſpeculo cerni dixiſſent, facile illis aſſentiret. Lunare enim corpus ſpeculo ſimile eſſe, ſolarium radorum reflexio, quam in eo videmus, indicat: itemque aquæ natura, quæ in ſpeculis eſt, eſſe Philoſophorum omnium illi humiditatis ad rerum generationem cauſam tribuentium conſenſus, & re ipsa docet. Cum igitur talis ſit Luna, & in plenilunio terra inter Solem & illam poſita, hujusmodi macula in ejus corpore cernantur, quæ mediam orbis terrarum partem, ut illam à Geographis pingi videmus, imitentur, quis non credat maculas illas terræ imaginem eſſe? Nam quod illas ob corpora inæqualitatem fieri dicunt, id abſurdiſſimum videtur in cœleſti corpore: & falſum eſſe, teſtatur ſolarium radorum tanta reflexio, quæ niſi ex politiſſimo nitidiſſimoque corpore fieri nullo modo poſſet. Quod vero alii vapores eſſe putant, quos illa aſſidue ad ſe trahat, primum dico fieri non poſſe, ſi vapores eſſent, ut ſemper eandem figuram ſeruant, que ſervarent: deinde Mathematicorum, hæc eſt, Optices certiſſimas veriſſimasque rationes, id falſum oſtendere. Nam cum vapores non ſupra mediam aeris regionem atollantur, nec eſſe eſſet, Lunam à Britanniis, aut Hiſpaniis aut Aegyptiis, quorum acies ſupra vapores illos, qui in noſtris ſolummodo regionibus eſſent, tenderet, ſine maculis cerni: nam ſi quis forte diceret, vapores illos totam mediam aeris regionem occupare, & ideo ab omnibus videri: iſc ſciat, ſi ita ſeres haberet, nos non maculas, ſed totum Lunarem orbem quaſi videremine quodam obductum viſuros. Ex quo patet, cum eadem maculae æque ab omnibus genitibus cernantur, vapores eos non eſſe. Sed & ipſarum macularum figura optime orbis terrarum imaginis, ut ex tam longinquo tractu perſpici poteſt, præſe fert, quemadmodum quilibet videre poteſt.

Opinio i-
dearum
Lunam
mundum
ſtatuenti-
um.

Plin. libr. 2.
c. 99.
Vnde Lucina
dicitur, à
luce, vel à
circumvol-
vendo.

Cuius ali-
mentum in
dulcibus a-
quis, ait Pl.
l. 2. c. 101.

Imago ter-
rae in ma-
culis Lunæ.